

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-5/18-E

Název	Základní škola Zdechovice, okres Pardubice
Sídlo	533 11 Zdechovice 65
E-mail	skolazdechovice@email.cz
IČ	60156678
Identifikátor	600096220
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jan Mazal
Zřizovatel	obec Zdechovice
Místo inspekční činnosti	533 11 Zdechovice 65
Termín inspekční činnosti	12. – 14. 2. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Zdechovice, okres Pardubice (dále škola) poskytuje vzdělávání a školské služby v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení.

V základní škole se v době inspekční činnosti vzdělávalo celkem 50 žáků ve dvou třídách, kapacita je stoprocentně využita. První ročník s druhým a třetí se čtvrtým a pátým byl

vyučován společně, na některé předměty byly ročníky spojovány odlišně. Aktuálně byli evidováni tři žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Výuka je vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Svět poznáváme smysly, rozumem a za pomoci dobrého učitele“ (dále ŠVP ZV).

Kapacita školní družiny byla od 1. 9. 2017 navýšena na 45 žáků, je také plně využita. Vzdělávání je realizováno podle Školního vzdělávacího programu pro školní družinu, který je přílohou ŠVP ZV.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy působí ve své funkci dlouhodobě. Jeho zkušenosti a znalost místních podmínek se odrazily v realistických záměrech strategických dokumentů (koncepte rozvoje, ŠVP ZV), které se daří z větší části naplňovat. Jejich hlavním cílem je poskytovat žákům kromě kvalitního vzdělání v bezpečném prostředí možnost rozvíjet své předpoklady prostřednictvím široké nabídky mimoškolní činnosti pravidelné i jednorázové. Vyhodnocení naplňování koncepčních záměrů se částečně promítá i do výroční zprávy, která přehledně popisuje aktivity organizace.

Řízení pedagogických procesů je v oblasti plánování a organizování funkční. Vzhledem k soustředění ředitele na tyto složky vedení a obtížnému delegování kompetencí vzhledem k podmínkám školy jsou však méně efektivní kontrolní mechanismy. V některých vydaných dokumentech školy a školní družiny byly shledány dílčí formální i věcné nedostatky, které byly zpravidla odstraněny v průběhu inspekční činnosti. Z nepřesných či neúplných záznamů v třídních knihách nebyla občas zřejmá průkaznost vykazování probraného učiva. Ojedinele došlo i k procesním pochybením, např. při nepostoupení žáka do vyššího ročníku.

Pedagogický sbor tvoří kromě ředitele dvě učitelky a vychovatelka školní družiny, všichni jsou odborně kvalifikovaní. Kolektiv v letošním roce doplňuje školní asistentka. Metodické orgány nejsou vzhledem k velikosti školy formálně zřízeny, pedagogickým záležitostem je věnována dostatečná pozornost v rámci pedagogických rad a především v rámci každodenního osobního kontaktu pedagogických pracovníků, přínosem je spolupráce i formou vzájemných hospitací. Péče je věnována v tomto směru začínající učitelce. Další vzdělávání pedagogických pracovníků formou účasti na školeních je minimální, zkušenosti získávali učitelé v posledním období hlavně sledováním vzdělávacího procesu v partnerských školách. Vzhledem k potřebám školy by však bylo vhodné zaměřit ho na práci se žáky se SVP, u vedení na změny školské legislativy apod.

Materiální podmínky umožňují vzdělávání podle školního vzdělávacího programu. Ředitel školy se snaží o jejich soustavné zkvalitňování (od poslední inspekce mj. obnova počítačů, žákovského nábytku, dovybavení tříd dataprojektory aj.), což umožňuje i nadstandardní podpora zřizovatele. Vnitřní prostory budovy nadále působí velmi esteticky a podnětně, navozují rodinné prostředí. Ve velké míře jsou využívána výtvarná a rukodělná díla žáků, výstupy jejich činností a projektů, volně k dispozici je na vhodných místech četná nabídka knih. Méně příznivé podmínky pro činnost má vzhledem k nárůstu počtu žáků naopak školní družina, druhé oddělení využívá pro svoje aktivity kmenovou učebnu, vzhledem k jejímu vybavení se tato skutečnost v její činnosti nepříznivě neprojeví.

Žáci jsou přiměřenou formou seznamováni se zásadami bezpečného chování v prostředí školy i mimo něj i v průběhu krizových situací. Pozitivem je přetrvávající důraz na zdravý

životní styl, škola pořádá kurzy plavání, bruslení a lyžování, zajišťuje žákům ozdravné pobyty.

Škola využívá finanční prostředky státního rozpočtu a dále od zřizovatele. Ty slouží nejen k zabezpečení chodu školy, ale nadstandardně také pro finanční zajištění mnoha školních i mimoškolních akcí či například i pro dopravu žáků do školy. Příkladná je spolupráce školy s mnoha partnery, kteří zajišťují pro žáky koncerty a divadelní představení či zdarma nebo za minimální cenu, sami vystupují ve škole také zdarma, případně poskytují zdarma dopravu na tyto akce.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V souladu s ŠVP ZV je hlavním cílem výuky propojení obsahu vzdělávání s běžným životem a jeho obohacování o aktuální události tak, aby žáci byli motivováni k dalšímu sebevzdělávání v rámci mimoškolní činnosti. Prioritou je rozvoj kladných mezilidských vztahů, které zajistí žákům pocit bezpečí a pohody. Tomuto cíli je přizpůsobená i organizace vzdělávání. Každý den začíná společným ranním posezením se snídaní, které žáky naladí na školní režim a vzájemnou spolupráci, připomenou si na něm aktuální události, mohou sdílet své zážitky a dojmy. Výuka je zakončena společným obědem, po kterém proběhne vyhodnocení práce žáků, seznámení s plánem na další den, následuje relaxace zpravidla s četbou na pokračování.

Činnost školní družiny tak přirozeně plynule navazuje na vyučování, a to nejen časově, ale i obsahově. Vyváženě jsou zařazovány odpočinkové a vzdělávací aktivity, při kterých mají žáci možnost rozvíjet své zájmy a nadání. Handicap omezeného prostoru vychovatelky kompenzují pravidelným pobytem žáků venku, zájmovými a relaxačními aktivitami v dalších prostorách školy a okolí (tělocvična, hřiště).

Sledované hodiny byly zpravidla velmi dobře připravené, naplňovaly stanovené cíle. Ty byly stanovovány s ohledem na věk a dovednosti žáků. Obsahovaly převážně vědomostní a dovednostní složku, občas i postojovou. Výuka spojených ročníků probíhala převážně frontálním způsobem doplněným samostatnou prací dalšího ročníku, to však vyvažovala velká pestrost používaných metod. Spolupráce byla rozvíjena jen omezeně, systematická činnost ve skupinách či dvojicích byla zařazena ojediněle. Ve většině hodin byly využívány prvky činnostního učení, didaktické hry, soutěživé prvky, obvykle byly zařazeny mezipředmětové vztahy, občas byla zařazena problémová otázka. Učitelé aktivity často střídali, žáci tak udrželi pozornost na vysoké úrovni po celou dobu. Vždy byli vhodně motivováni, učivo bylo svázané s jejich praktickými zkušenostmi. Běžně pracovali s učebnicemi, pracovními sešity a doplňujícími materiály. Vyučující často využívali názorné pomůcky, minimálně naopak do výuky zapojovali prezentační a počítačovou techniku. Méně výrazná byla individuální podpora žáků s pomalejším pracovním tempem a nižšími schopnostmi, což souviselo i s minimálním využitím diferenciací práce ve výuce. Procvičování a upevňování učiva bylo dostatečné, učitelé často poskytovali žákům zpětnou vazbu, používali pochvalu, povzbuzení. Občas bylo na závěr nějaké aktivity využito vzájemné hodnocení nebo sebehodnocení žáků. Pro závěrečné shrnutí učiva, zhodnocení a zakončení hodiny pedagogem zbyl často malý časový prostor. Ve výuce obvykle převládala příjemná atmosféra, žáci se učili se zájmem a bez stresu, vyučující k nim přistupovali partnersky v nejnižších ročnících až mateřsky.

Příkladná pozornost byla v českém jazyku věnována čtenářským dovednostem. Při práci s textem byli žáci často vedeni k porozumění a formulování jeho obsahu. Pozitivem je přetrvávající důraz na kvalitu psaní. V anglickém jazyce byla vhodně rozvíjena slovní

zásoba hravou formou, hodina však byla vedena převážně v českém jazyce. Zatímco výuka prvouky byla založena na práci s pomůckami, žáci sami částečně objevovali poznatky, ve vlastivědě efektivitu výuky snižoval důraz na množství do podrobností zabíhajícího učiva. V matematice byla soustředěna pozornost na procvičování numerických výpočtů.

Významné pro rovnoměrný rozvoj klíčových kompetencí jsou tzv. programové dny, kdy žáci v rámci celoškolského projektu získávají vědomosti a praktické dovednosti formou prožitkového učení často mimo školu. Jejich zařazení do výuky souvisí zpravidla s určitým významným výročím.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola se pravidelně zabývá hodnocením výsledků vzdělávání žáků. Učitelé získávají zpětnou vazbu o úrovni znalostí a dovedností vlastními evaluačními nástroji (ústní zkoušení, písemné práce, testy), žáky hodnotí v souladu s vlastními pravidly hodnocení klasifikačními stupni. Přínosem je kromě toho využívané i slovní formativní hodnocení, které zachycuje individuální posun žáka v oblasti výuky i chování a které je dvakrát ročně předkládáno rodičům. Pokračuje také motivační hodnocení formou soutěžních kontrolních testů k určitému tématu (tzv. *Plavba k Mysu dobré známky*) či týdenního cyklu předmětových olympiád s oceněním nejlepších tzv. *Cenou Pífa*. Tento způsob vede většinu žáků k větší snaze a výkonu, na druhou stranu rizikem pro některé žáky může být jen omezená možnost zažít pocit úspěchu. Zpětnou vazbu škole v loňském roce poskytlo i zařazení do vzorku výběrového zjišťování výsledků vzdělávání žáků pátého ročníku organizovaného ČŠI, ve kterém žáci školy skončili jako výborní v českém jazyce, slabšího výsledku dosáhli v matematice.

Z analýzy celkového prospěchu za uplynulý školní rok vyplynulo, že 63 % žáků prospělo s vyznamenáním, neprospívající byl jeden žák v prvním ročníku. Nižší počet žáků s vyznamenáním je způsoben především velmi slabým prospěchem několika žáků z málo podnětného socioekonomického prostředí. Škola věnuje péči žákům s rizikem neúspěchu i se speciálními vzdělávacími potřebami (pravidelné ranní doučování, opětovné vysvětlení učiva aj.), pro tyto žáky však není dostatečně účinná. Jejich intenzivní podpora především při zahájení školní docházky, která by pomohla vykompenzovat nízkou připravenost a předejít neprospěchu, není systematicky nastavena. Příležitostí pro možný posun v této oblasti je v letošním roce působení školní asistentky ve škole. Pozornost škola nadále soustředí i na nadané žáky. Přínosné pro ně je např. zavedené dobrovolné zpracovávání referátů z širokého okruhu témat, při kterém se žáci učí pracovat s různými zdroji informací, hledat souvislosti apod. Méně efektivní je prozatím využití výsledků jejich práce v průběhu výuky.

Chování bylo hodnoceno stupněm uspokojivé pouze ve dvou případech. V obou byly důvodem neomluvené hodiny, které souvisely s nepříznivými podmínkami žáků. Škola situaci vždy aktivně řešila spoluprací s rodiči a orgánem sociálně-právní ochrany dětí. Příznivé sociální klima potvrzuje i minimální počet výchovných opatření. Kladný vliv na to má rodinné prostředí školy, ve kterém se všichni mezi sebou znají, což vytváří dobrý předpoklad pro rychlé odhalení případných projevů rizikového chování. Škola účinně posiluje u žáků sociální kompetence i nastavenou organizaci vzdělávání. V průběhu výuky i o přestávkách tak žáci prokazovali neformální kázeň, dodržování nastavených pravidel a slušné chování.

Preventivní program dále považuje za velmi důležité smysluplně naplnit volný čas žáků, což se úspěšně daří bez jejich většího finančního zatížení díky množství partnerů školy

z různých oblastí. V průběhu roku mohou žáci využít nadstandardně širokou nabídku jednorázových aktivit (koncerty, divadelní představení, sportovní akce), i množství všestranně zaměřených pravidelných kroužků, mají možnost navštěvovat přímo v objektu školy hudební školu. Žáci tak mohou strávit čas přínosnými aktivitami ve škole od brzkého rána do odpoledních hodin. Přechody mezi vyučováním, družinou, kroužky jsou nenásilné, obsah činností přirozeně prolíná a navazuje, vše plyne samozřejmě, bez časového stresu.

Škola je velmi otevřeným subjektem, účast na většině aktivit nabízí rodičům i další veřejnosti. Podporu zřizovatele oplácí zajištěním řady akcí, které obohacují kulturní život obce (např. vánoční koncert).

Závěry

Hodnocení vývoje

- všichni pedagogové jsou v současnosti kvalifikovaní,
- snížila se účinnost kontrolního systému,
- výchovně vzdělávací proces zůstal na velmi dobré úrovni.

Silné stránky

- podnětné prostředí školy, včetně pozitivních vztahů při vzdělávání současně s důrazem na dodržování pravidel vytváří výborné podmínky pro výuku,
- pestrost využitých metod a prožitkové učení v rámci projektových dnů, které zvyšují efektivitu výuky
- široké mimoškolní aktivity umožňující všestranný rozvoj žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- minimální diferenciaci práce podle vzdělávacích možností jednotlivců,
- méně účinný kontrolní systém.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zaměřit vzdělávání pedagogických pracovníků na metody vedoucí k zohlednění individuálních potřeb žáků při vzdělávání, vedení na školskou legislativu,
- nastavit systém podpory žáků s rizikem neúspěchu při zahájení školní docházky,
- orientovat činnost školní asistentky více směrem k podpoře žáků ze slabých sociálně ekonomických podmínek ve výuce i mimo ni.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká opatření byla přijata.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina, čj. 1446//2013, ze dne 29. 11. 2013
2. Rozhodnutí KÚ Pardubického kraje o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. KrÚ 57045/2017, ze dne 21. 8. 2017, s účinností od 1. 9. 2017
3. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 3 364/2007-21, ze dne 16. 3. 2007, s účinností od 1. 9. 2007
4. Jmenování do funkce ředitele ze dne 17. června 1994 s platností od 1. 7. 1991
5. Potvrzení na pracovním místě ředitele ze dne 11. 5. 2012 s účinností od 1. 8. 2012
6. Plán dalšího rozvoje ZŠ Zdechovice na roky 2015-2018
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Svět poznáváme smysly, rozumem a za pomoci dobrého učitele“ platný od 1. 9. 2013 (včetně Školního vzdělávacího programu pro školní družinu) ve znění Dodatků
8. Školní řád ZŠ Zdechovice platný od 1. 9. 2017 včetně Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků ZŠ Zdechovice ze dne 1. 9. 2008
9. Vnitřní řád školní družiny platný od 2. září 2014
10. Třídní knihy – školní roky 2016/2017, 2017/2018
11. Přehled výchovně vzdělávací práce školní družiny a zápisní lístky – školní roky 2016/2017, 2017/2018
12. Školní matrika – školní rok 2017/2018
13. Přijímací řízení k základnímu pro školní rok 2017/2018
14. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – školní rok 2017/2018
15. Dokumentace k zajištění bezpečnosti žáků pro školní rok 2017/2018
16. Doklady o dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků školy
17. Rozvrhy hodin tříd, učitelů – školní roky 2016/2017, 2017/2018
18. Záznamy z pedagogických rad – školní roky 2016/2017, 2017/2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Helena Slováčková, školní inspektorka

Mgr. Helena Slováčková v. r.

Bc. Dagmar Masopustová, kontrolní pracovnice

Bc. Dagmar Masopustová v. r.

V Pardubicích 28. 2. 2018

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jan Mazal, ředitel školy

Mgr. Jan Mazal v. r.

Ve Zdechovicích 9. 3. 2018